

- 4 petere pro restitutione paraphernalium* post alios animadvertendam alleg. 61, n. 20, lib. 3, & nunc addo Sperell. decis. 117, n. 26, & 36. Acoft. de privileg. credit. regul. 2. ampliat. 6, n. 326, & 342. Pupillis, & minoribus ubi sibi ipsis de expressa bonorum* obligatione caventibus contra eorum tutores, ac respectivè curatores, tacitam legalem hypothecam competere concludit Auctor hic n. 32. Joan. Franc. Andr. contr. 353, n. 9. Joan. Baptist. Antonell. conf. 99, n. 8, & seq. ubi ampliant etiam ad administratores Ecclesiæ & Universitatis, Thomas de Tut. & Cur. tit. 38, n. 1, & seq. Mart. Medic. decis. 19, nu. 1. dixi alleg. 16, n. 4, lib. 3, latè Acoft. de privileg. credit. regul. 3, ampliat. 1, n. 1. cum seq. & per totam. Rot. decis. 242, n. 15, & seq. part. 9, tom. 1, rec. Merlin. de pignor. & hypothec. lib. 3, quæst. 2, ex n. 14, ubi ampliat in administratoribus Civitatis, & Hospitalium. E contra verò tutores, seu curatores, in bonis pupillorum* ac respectivè minorum hypothecam à lege non habent. Mart. Medic. dec. Sen. 19, n. 3, Joan. Carol. Antonell. de temp. legal. lib. 4, cap. 17, nu. 10.

- In cæteris quoque administratoribus idem procedere, quod scilicet* pro administratis eorum bona remaneant ut hypothecata dicebam alleg. 124, n. 77, lib. 3, quod etiam ultra ibi adductos simpliciter firmat Joan. Carol. Antonell. de temp. legal. lib. 4, dicto capite 17, n. 10, in fine, in quo tamen non figi pedes, sed ex fundamento nimirum statuti tribuentis* hypothecam principalibus in bonis administratorum, quod fieri posse colligitur ex Merlin. de pignor. & hypothec. libro 2, quæstione 107, & lib. 3, quæst. 88, n. 29, reminiscens quod post alios contrarium defendebam alleg. 22, n. 6, lib. 3.

- 9 Secluis enim administratoribus privilegiatorum nullo jure cavetur, * quod eorum bona pro administratis tacitè remaneant obligata erga eos quorum bona administraverunt. Menoch. consilio 851, n. 44, & seq. Gratian. disceptat. 601, n. 24, Joan. Franc. Andr. contr. 92, n. 10, & contr. 353, n. 1. Joan. Bapt. Antonell. dicto conf. 99, n. 13, 17, & seq. & per totum: limitatur tamen primò in Curatore, seu administratore simpliciter dato hæ-

- 10 reditati dum jacer, pro salario* eidem assignando, & expensis in custodia bonorum erogatis Martin. Medic. dicta decis. Senen. 19, n. 4. Deinde limitatur in administratore bonorum, super quibus pendet conversus, nam si removeatur, *

- 11 seu quomodolibet ab administratione desistat, si facta computatione ejus administrationis inventus fuerit creditor, ei satisfaciendum in concursu erit postpositis quibuscunque aliis creditoribus, ut prosequitur Salgad. in Labyrinth. credit. partit. 3, cap. 9, ex n. 5. Demùm pro nunc limitatur in patre cujus bona filiis* tacitè remanent hypothecata pro administratione. Seraph. decisione 1290, n. 1. duplicata decis. 183, part. 4. divers. Gratian. discept. forens. 53, n. 4, & 5. Merlin. de pignor. & hypothec. lib. 3, quæst. 4, n. 9. Joan. Carol. Antonell. de temp. legal. lib. 4, cap. 17, n. 10, in fine. Joan. Franc. Andr. contr. 353, n. 4.

- Fideicommissario autem an detur tacita legalis hypotheca cõtra bona hæredis gravati qui dolosè ac fraudulenter bona fideicommissi dissipavit, Doctores controversant: si quidem quod non detur *

- 13 hujusmodi hypotheca sustinere contendunt Joan. Franc. Andr. controvers. 92, n. 11, & contr. 353, n. 4. Merlin. de pignor. & hypothec. lib. 3, quæst. 3, numero 9, & seq. Rota in Romana seu Januën. locorum montium 17 Maii 1658, §. quia hoc

est, Priolo. Verùm contraria opinio quod nimirum fideicommissario* in bonis hæredis gravati, qui circa fideicommissum perperam se gessit probabilem hodie non videtur habere difficultatem, quam sequuntur cumlati per nos alleg. 22, n. 7, & allegat. 23, n. 9, in fine, & allegat. 101, n. 10, & 11, lib. 3, & optimè, ac pluries declaravit Rota, & signanter in Placentina bonorum 16 Junii 1653 in fine, & in Romana fideicommissi 24 Aprilis 1654. §. minus autem vers. nam pro reintegracione, Zarate: & in Romana census seu Salviani 5 Maii 1655. Cerro, & in Hepestina bonorum 25 Maii 1657. §. prout, vers. Et hoc casu Duno-zetto, & post hæc scripta visus Andr. Censal. decisione Lucen. 23, n. 52, & conf. 2, n. 7, & 8. In quibus sanè resolutionibus Rota distinguendo concludit, quod adversus administratores quoscunque ob dolosam, ac fraudulentam administrationem, & eorum bona competat hypotheca, tamen contrarium amplecti perfunctoriè videatur in Romana, seu Januën. locorum montium 17 Maii 1658. dicto §. quia hoc, Priolo.

CAPUT XXXVI. §. 6.

SUMMARIUM.

- 1 Dos confessata non habet privilegium ut detrahatur de fideicommissis. Limita ut n. 2. Et de ratione n. 3. Pro aliqua parte soluta præsumitur, n. 20.
- 4 Confessio dotis simulata, nec marito, nec hæredibus præjudicat. Fallit si sit jurata n. 5. Dotis receptæ in fraudem prohibita alienationis constante matrimonio facta dicitur n. 6. Lapsa tempore ad opponendam exceptionem non numeratæ dotis non præjudicat creditoribus n. 9. Dotis receptæ ab extraneo suspecta non existit n. 11. Declara ut n. 12. Dotis receptæ si præcessit promissio numerationem probat n. 13. Dummodo de promissione liqueat per instrumentum num. 14. Dotis receptæ post commissum delictum à marito præjudicat fisco nu. 15. Sed contra num. 16.
- 7 Juramentum iniquitatem non operatur. Idem non convalidat confessionem dotis receptæ simulatam nu. 8.
- 10 Renunciatio exceptioni dotis non numeratæ, facta per maritum, creditoribus non præjudicat.
- 17 Numeratio dotis ex confessione adminiculata probatur; Amplia ut n. 18.
- 19 Augmentum dotis ex confessione adminiculata probatur.
- 21 Præsumptiones, ex quibus per dotis confessionem numeratio probetur, apud quos videndæ.
- 22 Dotis confessio emissa in Testamento creditoribus non præjudicat. Fallit ut n. 23.
- 24 Hypotheca pro restitutione dotis retrahitur ad diem promissionis. Fallit ut num. 25.

IN dote confessata non habet locum Authent. res quæ C. commun. de legat. * ut in subsidium de bonis fideicommissi detrahi possit. Leoncill. decis. Ferrar. 137, numero 3. Joan. Baptist. Salvatic. consilio 39, n. 11. Marefcot. var. res. 69, n. 18. lib. 2. Auctor hic à n. 1, ad 4. Merlin. de legit. lib. 2, tit. 1, qu. 17, n. 3, & n. 11. quod tamen limitatur* ubi concurrunt conjecturæ dotis solutæ. Leoncill. d. decis. 137, n. 4. Rota dec. 210, n. 2, part. 6, rec. Jo. Bapt. Salvatic. dicto conf. 39, n. 12. Othob. decis. 83, n. 1. Ratio subest optima, quia confessio dotis

Observationum de Alimentis. Cap. XXXVI. §. 6. 55

- dotis receptæ facta à marito constante matrimonio * numerationem non probat, maxime ad præjudicium tertii, Mart. Medic. ad decis. Senen. examinat. 61, à n. 3, ad 7. ubi ampliat, si facta appareat in ultima voluntate, siue in actu inter vivos erga uxorem, vel focerum, & dec. 81, n. 1. Buratt. dec. 108, n. 1, 2, & 3, ubi quod censeatur facta animo donandi, & dec. 612, n. 1, & 2. Merlin. de legit. lib. 2, tit. 1, quæst. 17, num. 4, & 5, in moderna impressione. Hodiern. ad l. hac edict. 4, 24, n. 1, 2, & 3, ubi quod præjudicat marito, & ejus hæredibus, non autem aliis, Rota decis. 16, n. 8, & 17, ubi procedere inquit quando agitur de præjudicio filiorum alterius matrimonii, part. 8, & decis. 299, n. 8, part. 9, tom. 1, recent. & supponit Auctor hic num. 5. post infinitos per eum recensitos; Fallit stante simulatione confessionis, ob quam dotis confessio, nec marito, * nec ejus hæredibus præjudicat, Rot. in Romana dotis 11. Februarii 1656, n. 23. Bevilacqua, & 10, Decembris 1657, n. 5. Melio.

- Si tamen confessio dotis receptæ juramento roborata existat, juramento, * inquam, assertorio, puta si juratum fuerit simpliciter dotem numeratam, & receptam fuisse, & omnia contenta in confessione dotis receptæ vera esse, tunc etiam contra quoscunque numerationem probat, & privilegia dotis retinet, Menoch. d. præsumpt. 12, ex numero 41, lib. 3. Mart. Medic. ad decis. Senen. examinat. 17, numero 12, & examinat. 51, n. 33. Buratt. d. dec. 108, n. 11, quæ est decis. 683, part. 2, recent. Joan. Bapt. Antonell. conf. 46, n. 7. & huic opinioni videtur adhærere Auctor hic n. 5. Verùm quia confessio dotis receptæ per maritum constante matrimonio facta * in dubio semper præsumitur emanata in fraudem prohibita donationis juxta crebriorem, ac in judicando amplectendam opinionem, Ludovif. decis. 67, numero 2, & ibi Beltram. n. 14, & decis. 188, nu. 1. Gratian. discept. 496, n. 14, & seq. Mart. Medic. ad decis. Senen. examinat. 51, num. 41. Merlin. decisione 287, nu. 3. Buratt. dec. 612, num. 1, Thomat. decis. Macerat. 99, sub nu. 56, vers. Ubi quod. Hodiern. ad l. hac edict. quæst. 24, n. 31. Andr. Censal. decis. Lucen. 84, n. 3, & prius decis. 50, n. 1, Donad. de renunciat. cap. 41, n. 5. Ideo juramentum qualitercunque apponatur deficientibus adminiculis * pro veritate confessionis nihil operatur, cum ob suam Religionem non foveat iniquitatem, Merlin. dicta decis. 287, n. 10, & 11. Buratt. decis. 612, n. 5, & 6, & decis. 925, n. 5, & 6, cum adductis per Hodiern. ad Surd. decisione 154, numero 18, & ad l. hac edict. quæst. 24, nu. 7, & 8. Spad. conf. 38, numero 5, libro 1. Rota in dicta Romana dotis 11 Februarii 1656, n. 27. Bevilacqua & 10, Decembris 1657, n. 21, Melio.

- At ubi concurrunt conjecturæ confoventes confessionem receptæ dotis, non negamus quin plurimum conferat * juramentum, siue assertorium, siue promissorium, siue utrumque ad facilius convincendum numerationem, & juxta hanc declarationem transire necesse est auctoritates supra in oppositum congestas, Surd. conf. 489, sub numero 16, vers. Quinto concurrunt; & 17. Josephus Ludovic. decisione Perusin. 66, n. 11. Camarat. respons. 45, sub numero 16, vers. Septimò adducitur. Rota decisione 24, numero 8, part. 7, recent. & apud Salgad. in Labyrinth. credit. dec. 3, n. 6, & coram Cardinali Othob. decisio 167, n. 17, & 18. & in Anconitana dotis 17 Jun. 1647, §. 3, elicitur Arguelles.

Confessio dotis receptæ à marito facta constante matrimonio post lapsum temporis opponendi exceptionem, aut querelam dotis non numeratæ præjudicat etiam creditoribus mariti, ita ut uxor habens pro se confessionem mariti debeat creditoribus ipsis præferri, ut prosequitur Auctor hic à n. 12, ad 17. Sed retento themate quod aliis non * concurrentibus talis confessio emanasse censetur in fraudem prohibita donationis, dicendum venit quod lapsus hujusmodi in nihilo creditoribus præjudicare valeat. Esto enim, quod dicere nequeant de non numerata dote, non impediuntur tamen quominus opponere valeant de donatione, Ludovif. decis. 67, numero 6, & 7. Martin. Medic. ad decis. Senen. dicta examinat. 51, n. 39, 40, & 59. Marefcot. variar. resolution. 8, n. 3, lib. 1. Salgad. in Labyrinth. credit. part. 3, cap. 13, numero 22. Hodiern. ad l. hac edict. quæstione 24, n. 52. Et secundum prædictam distinctionem intelligi debent Doctores cumlati à Joan. Franc. Andr. controvers. 186, numero 2, 3, & 4. Verum enim est quod ex lapsu temporis tollitur exceptio non numeratæ, sed remanet fraus ob suspensionem donationis, Gratian. disceptat. 693, n. 12. Rota in d. Romana dotis per totas decisiones. Hoc idem sibi locum vindicat, quando maritus intra tempus opponendi exceptionem dotis non numeratæ * eidem renunciavit, nam hæc renunciatio creditoribus non officit ad tradita per Auctorem hic numero 17. & latius prosequitur Gallarat. optimè distinguens de renunciat. 125, numero 9, sent. 2. Donad. in simili tract. de renunciat. cap. 41, n. 7, & seq.

At ubi maritus non ab ipsa uxore, aut focero, sed ab extraneo dotem * recepit confiteatur, tunc quælibet suspicio donationis cessat, exceptio tamen, ac querela dotis non numeratæ non remouetur, Josephus Ludovic. decisione Perusin. 66, n. 11. Joan. Franc. Andr. contr. 106, n. 12, Thomat. decis. Macerat. 99, n. 56. Marefcot. variar. resolut. 8, n. 8, lib. 1. ubi quod confessio dotis facta tertio tollat suspensionem donationis, Duran. dec. 409, n. 15, & seq. & dec. 428, n. 2, & seq. quatenus vult quod suspicio donationis cesset ex interventu extranei, & ex lapsu temporis expiret exceptio dotis non numeratæ, quod repetit Rota decis. 483, n. 28, part. 9, tom. 2, recent. & hanc conclusionem magistraliter distinguit Auctor hic numero 18. Quod tamen intellige * quoties conjecturæ simulationis non urgeant, Rota in d. Romana dotis 10, Decembris 1657, n. 23, & 26. Melio.

Promissione dotis præcedente, si postea subsequatur confessio dotis receptæ per istam omnes conveniunt, * nisi contrarium probaretur, quod actualis numeratio dotis intercesserit, Spad. conf. 215, n. 1, & 2, lib. 2. Altograd. conf. 33, n. 6, lib. 1. Hodiern. ad l. hac edict. quæst. 24, numero 2, & ad Surd. decisione 55, n. 1, Camarat. d. respons. 45, n. 2. Camarat. conf. 45, n. 2. Joan. Bapt. Antonell. conf. 46, n. 8. Ludovif. decis. 62, nu. 6, & dec. 493, n. 7, & in annot. gl. C. Duran. dec. 387, n. 6, & decis. 409, n. 6, & 14, & decis. 428, n. 1, Andr. Censal. decis. Lucen. 50, n. 23. Acoft. de privileg. credit. regul. 2. ampliat. 6, n. 26, & seq. Rota decis. 403, n. 4, & seq. part. 9, tom. 2, recent. & in Anconitana dotis 17 Junii 1647, §. Quinto depromitur, & 31 Januarii 1648, §. non enim Arguelles. Ubi quod attenda promissione confessio dotis numerationem probet, etiam si non concurrant adminicula, & in Romana domus 22 Junii 1654, §. creditum dotis, Melio, cum aliis per Caffill. hic adductis à n. 20, ad 25. De promissione

autem præambula dotis debet evidenter constare per instrumentum, * aut scripturam trino teste munitam, aut alias concludentes probationes, Mart. Medic. ad decis. Senen. dict. examinat. 51, numero 92. Fontanell. de pact. nupt. claus. 4, gloss. 26, n. 32. & pluribus exornat, Andr. Censal. dicta decis. 50, n. 24, ad 31. Rota decis. 24, n. 6, part. 7, recent. & in d. Romana dotis 11 Februarii 1656, n. 11, Bevilacqua, & 10 Decembris 1657, n. 20. Melio, & in Ferrarien. domus 17 Maii 1651, n. 20, & 21, Melio.

Circa quæ suboritur quæstio an confessio dotis receptæ emanata post illius promissionem, & post commissum à marito delictum fisco officiat, & obesse firmant, Surd. decis. 116, n. 3, & per totam, Spad. cons. 38, n. 1, & per totum, lib. 146, part. 1. Marefcott. var. resol. 8, n. 18, lib. 1, cum aliis quos refert Hodiern. ad Surd. dicta decis. 116, sub n. 1, vers. Contrarium & seq.

Contrarium tamen * tuentur, Verall. decis. 146, part. 1. Marefcott. var. resol. 8, n. 18, lib. 1, cum aliis quos refert Hodiern. ad Surd. dicta decis. 116, sub n. 1, vers. Contrarium & seq.

Receptæ dotis confessionem constante matrimonio emissam, conjecturis fulcitam, etiam si non processerit dotis * promissio veram dotis numerationem probare omnes admittunt, ut videre est hic nu. 25, & 26. Joan. Franc. Andr. contr. 186, n. 5. Duran. decis. 406, n. 11, & seq. Joann. Bapt. Antonell. dicto cons. 46, num. 6. Camerat. d. resp. cons. 45, n. 8. Andr. Censal. decis. 50, n. 5, & 6. Rota coram Card. Othob. decis. 167, nu. 8, & in d. Anconitana dotis 17 Junii 1647, §. quam opinionem, & 31, Januarii 1648, §. non enim vers. Et confessio ex pluribus Arguelles; & in Anconitana dotis 30 Maii 1650. Verospio. Et prædicta procedunt non tam in confessione dotis, * quam augmenti administrata, quantumvis confessio majori labore suspicione, quando agitur de augmento dotis, quam de ipsa dote, Buratt. decis. 873, n. 8, & seq. & comprobatur Auctor hic n. 15. Adhuc enim verisimilitudine inspecta junctis * præsumptionibus confessio etiam augmenti illius numerationem probat, Rota decis. 59, num. 6, part. 5, recent. & coram Buratt. decis. 274, num. 13, & in annot. gloss. B. & coram Card. Othob. decisione 167, numero 12, & decisione 16, numero 3, part. 8, recent. & in Anconitana dotis 31, Januarii 1648, §. nec quinta Arguelles.

Constituto de reali solutione dotis in aliqua parte pro confessata exinde * oritur vehemens conjectura numerationis, Ludovif. dicta decisione 62, n. 7. Acoft. de privil. credit. regul. 2, ampliat. 6, sub n. 27, vers. veluti si, Duran. dicta decisione 409, n. 21. Cavalier. decis. 451, n. 2, alios cumulat, Merlin. de pignor. & hypothec. lib. 3, qu. 58, n. 128, & post tract. decis. 141, n. 12, Surd. cons. 489, sub n. 21, vers. Quod si confessio, & sub n. 22, vers. Quæ sententia: ubi quod procedat etiam si pars soluta non ascendat ad dimidiam, Cigal. de act. paragr. 21, nu. 97. Andr. Censal. decis. 50, n. 32, & 33, ubi limitat stantibus conjecturis in contrarium, Marefcott. variar. resolut. 8, n. 14, & seq. lib. 1. Merlin. de legitim. lib. 2, tit. 1, quæst. 17, n. 17, ubi etiam de tempore confessionis res alienum urgeret, quod repetit Hodiern. ad Surd. decis. 55, nu. 21, & 22. Camerat. d. resp. cons. 45, n. 14. Joa. Bapt. Antonell. dict. cons. 46, n. 10. Rota coram Card. Othob. decis. 43, n. 1, & decis. 167, n. 14, & decis. 24, sub n. 8, vers. 3, part. 7, recent. ubi ex solutione reali scutorum 150. arguit Rota solutione effectivam scutorum decem millium ex confessione de recepto resultantem & in Anconitana dotis 17 Junii 1647. paragr. secunda conjectura, & 31 Januarii 1648. mi-

nus secunda Arguelles. Ubi quod Rota sequitur hanc opinionem, in quibus summa justificatur in minori quantitate dimidia, & tangit auctor hic n. 2, ubi ex errore impressoris allegatur Gratian. disceptatione 263. cum de materia agat disceptatione 362. Rota in dicta Romana dotis 10 Decembris 1657, n. 10. Melio; Alias præsumptiones * in 21. idem conferentes, ut dotis confessio numerationem probet videri poterunt inter cæteros apud Joan. Bapt. Antonell. consil. 46, per totum, Hodiern. ad Surd. dicta decisione 55. Camerat. dicto responso 45, Joan. Franc. Andr. d. contr. 186. Hodiern. in l. hac edict. quæstio. 24. Card. Othob. dicta decis. 167, & in dicta Anconitana dotis Arguelles.

Hactenus de confessione dotis receptæ emissa per actum * inter vivos, ac si maritus fateatur dotem recepisse in testamento sustinetur solummodo in vim legati, aded ut creditoribus ejusdem mariti non præjudicet ad notata hic n. 34. Jo. Franc. Andr. controvers. 136, n. 4. Hodiern. ad Surd. dicta decis. 55, n. 13, & ad l. hac edict. quæst. 24, n. 47, & 48. Camerat. dicto responso 45, n. 2. Joan. Bapt. Antonell. cons. 37, n. 4. Acoft. de privil. credit. regul. 2, ampliat. 6, n. 32, vers. Notabilis. Si tamen constaret de antecedenti promissione dotis confessio emanata * in testamento eundem effectum gigneret, ac emissa inter vivos, ut concludit Auctor hic eodem n. 34. & in terminis resolutum fuit pluries in Rota ex Cavalier. decis. 451. Hodiern. ad l. hac edict. quæst. 24, nu. 48. Merlin. de legitim. lib. 2, tit. 1, quæst. 17, n. 13.

Demum inquiri Auctor hic n. 39, num hypotheca dotis restituendæ * in bonis mariti retrotrahatur ad diem promissionis, ita ut uxor præferatur creditoribus qui intrâ tempus promissæ, & solutæ dotis de speciali hypotheca sibi caveant, & concludit mulieri prælationem competere, Franc. decisione 677, numero 6. & per totam, Rota decisione 728, n. 8, & per totam part. 1. divers. Trentacinquus consil. 53, n. 11, & per totum lib. 1, ubi ampliat etiam in dote confessata, & tacita hypotheca, Hodiern. ad Surd. decis. 55, numero 2. Arias de Mes. lib. 2, resol. 30, n. 16, & seq. ubi quod non tam pro sorte quam pro interesse dotis retrotrahatur hypoth. & extendit etiam ad tacitam, Joann. Bapt. Antonell. cons. 55, n. 1, Auton. de Amat. resolut. 5, n. 2, & seq. & n. 10, cum seq. ubi tamen si promissio dotis præcessit matrimonio perfectionem, quod tunc retrotractio fiat ad diem matrimonii, & non promissionis, & n. 19, concludens prædicta locum habere etiam in dote confessata, si præcesserit promissio dotis, Salgad. in Labyrinth. credit. part. 2, cap. 21, n. 5, ubi in fine quod tacita hypotheca dotis ad diem promissionis retrotrahatur, Fontanell. dec. 365, n. 4, & per totam: ubi contra Amatam quod hypotheca dotis ad diem promissionis, non autem matrimonii retrotrahatur, ita ut mulier pro sua dote præferatur creditoribus conflatis ante matrimonium, sed post promissionem dotis, Altograd. consilio 33, n. 46, & per totum lib. 1. Acoft. de privileg. credit. regula 2, ampliat. 6, n. 26, & seq. ubi etiam de dote confessata quando præcessit promissio, Sanfelice. decis. 99, n. 3, 9, & n. 20, ubi extendit etiam quoad hypothecam tacitam, Joan. Franc. Andr. contr. 355, num. 6, & seq. ubi quod hypotheca dotis retrotrahatur non solum ad tempus matrimonii, sed etiam ad tempus promissæ dotis, & numero 20, & seq. ubi extendit etiam ad tacitam hypothecam, quæ & ipsa retrotrahatur ad diem promissionis, Merlin.

de pignor. & hypoth. lib. 4, quæst. 22, n. 3, usque ad 7. & per totam, ubi nu. 7, limitat in acquisitione juris per translationem dominii, & n. 23, ubi extendit retrotractionem quoad tacitam hypothecam, Rot. in Romana Salviani de casalibus 13 Junii 1644, §. quia ultra Peutingero. Ubi animadvertunt præcitati Doctores id provenire non ex privilegio dotis, sed quia maritus respectu uxoris necessarius dicitur debitor, quia non potest facere, quin exigat, ut soluto matrimonio restituat.

Marito autem ad inopiam vergente, seu ære alieno plurimum gravato cessaret * quæstio retrotractionis, ex quo creditores exceptionem fraudis adversus creditum uxoris confessatū adhuc opponere possent, Merlin. de legitim. lib. 2, tit. 1, quæst. 17, n. 14, in moderna impressione. Hodiern. ad Surd. decis. 55, nu. 18. Surd. decis. 116, n. 10, & seq. Acoft. de privileg. credit. regul. ampliat. 6, n. 29, in fine, & seq. & nu. 31, & seq. in dubio refidet, unde cogitandum erit. Ad materiam vide Rotam in Ravennaten. Salviani 17 Decembris 1646, n. 6, & seq. Melio.

Dos ut dicatur congrua, quæ requirantur. In vidua major requiritur, quàm in virgine n. 4. In spuria vel naturali minor requiritur, quam in legitima n. 5. A Pater assignata præsumitur congrua n. 6. Declarata ut numero 10. Ut congrua dicatur de jure æqualis debet esse legitime n. 7. Ut dicatur congrua quando ex statuto succedit loco legitime debet esse æqualis legitime num. 8. Secus quando statutum filias simpliciter excludit num. 9. Ut dicatur congrua attenditur tempus donationis num. 11.

Filii agunt ad legitimam si Pater universam substantiam filie in dotem tradiderit mortuo tamen patre, secus quoad creditores, & fideicommissarios, qui agunt etiam patre adhuc vivente num. 3.

Dotis in constitutione ut congrua dicatur qualitas personarum, * vires patrimonii dotantis, ac regionis consuetudo inter cætera inspicere debent ad latissimè tradita per Auctorem hic à numero 1, ad 15, Fusar. de substitut. quæstione 531, n. 163. Spad. consil. 173, numero 46, & consilio 174, numero 15, lib. 3. Ciarlin. controvers. 7, n. 37, 44, & 45. Hodiern. contr. 9, nu. 29. Georg. Mund. consil. 10, n. 379, lib. 2. Rota apud Salgad. in Labyrinth. credit. decis. 24, n. 28, & 29. Antonia. de Marin. resolut. 93, nu. 1, & seq. lib. 1, ubi quod auctis facultatibus nil aliud prætere valeat, & quod si pater pro dote filie legaverit mille, si postea cum octo centum eam nupsit ex supposito, quod competenter dotata remanserit, non possit agere ad residuum legati quicquid stante incongruentia dotis esset dicendum, Merlin. Pignatell. controvers. 3, numero 8, libro primo, Trent. consil. 35, num. 15, & seq. Camerat. resp. decis. 43, numero 38, ubi quod dos dicatur congrua, quæ non habet dilationem ad solvendum, Altograd. cons. 5, num. 18, & seq. lib. 1, ubi quod pro congruitate dotis statuenda ratio haberi debeat æris alieni, feudali, & fi-

deicommissi, quodque dos minus legitima quoad filiam à statuto exclusam congrua reputetur, & cons. 17, n. 21, & 22, lib. 2. Merlin. de legitim. lib. 3, tit. 1, quæst. 13, n. 9, in moderna impressione. Caren. resolut. 148, n. 2. Cyriac. controvers. 509, n. 11, & controvers. 527, ex n. 3. Redenasc. cons. 29, n. 115, Mart. Medic. decis. Senen. 57, n. 23, 24, & 25, & examinat. 51, n. 17. Staiban. jun. resolut. 73, n. 16. Monet. de commut. ultim. volunt. cap. 9, Censal. decis. Lucen. 50, nu. 21, & 22, & decis. 84, num. 12. Joan. Carol. Antonell. de tempor. legal. lib. 2, cap. 98, nu. 36. Fenzon. ad statut. urb. cap. 141, à num. 38, ad 42. Duran. decis. 26, n. 15, & decis. 42, n. 9. Merlin. decis. 249, n. 17, & 18; ubi quod dos solita dari puellis ejusdem familiae dicatur congrua, & nu. 15, cum seq. & latius decis. 293, à n. 1, ad 8, & decis. 671, nu. 26, & 27, ubi idem in dote Monialium, Buratt. decis. 108, nu. 8, & ibi Ferentill. gloss. E. Royas decis. 193, à n. 1, ad 8. & prius decis. 117, n. 19, & seq. Rota decis. 164, num. 11, part. 5, & decis. 49, n. 3, part. 6, & decis. 245, n. 25, & seq. & n. 31, & seq. part. 8, & decis. 150, ex n. 1, repetita apud Rot. dict. decis. 193, tom. 1, & decis. 45, n. 1, seq. & 20, part. 9, to. 2, recent. & latissime in Romana dotis 29 Januar. 1652, n. 2. Verospio, & in Romana Salviani seu domorum 11 Maii 1657, §. excessivitas, & per totam Melio.

Hinc si pater universam substantiam filie in dotem tradiderit * nil penitus masculis ejus filiis relicto, patre mortuo agunt ad legitimam, dissolutione matrimonii non expectata, Gratian. discept. 472, n. 20. Merlin. de legitim. lib. 2, tit. 1, q. 20, n. 11. Rub. ad Rotam decis. 29, ex numero 97, ad 116, p. 8, recent. Franc. decis. 104, n. 2, & seq. Fontanell. de pact. nupt. claus. 5, gloss. 8, part. 6, n. 18. Arias de Mes. variar. resolut. liber. 3, cap. 6, nu. 16, ubi etiam examinant quid statuendum quoad creditores debitoris, qui inofficinas dotes filiabus constituunt, Cyriac. contr. 510, n. 3, & seq. ubi tamen admonet si dos adhuc non esset soluta, & maritus ad eam ageret, quod filii retinere possent, Merlin. de legitim. lib. 2, tit. 1, qu. 20, n. 18, in fine.

CAPUT XXXVI. §. 7.

SUMMARIUM.

Hinc si pater universam substantiam filie in dotem tradiderit * nil penitus masculis ejus filiis relicto, patre mortuo agunt ad legitimam, dissolutione matrimonii non expectata, Gratian. discept. 472, n. 20. Merlin. de legitim. lib. 2, tit. 1, q. 20, n. 11. Rub. ad Rotam decis. 29, ex numero 97, ad 116, p. 8, recent. Franc. decis. 104, n. 2, & seq. Fontanell. de pact. nupt. claus. 5, gloss. 8, part. 6, n. 18. Arias de Mes. variar. resolut. liber. 3, cap. 6, nu. 16, ubi etiam examinant quid statuendum quoad creditores debitoris, qui inofficinas dotes filiabus constituunt, Cyriac. contr. 510, n. 3, & seq. ubi tamen admonet si dos adhuc non esset soluta, & maritus ad eam ageret, quod filii retinere possent, Merlin. de legitim. lib. 2, tit. 1, qu. 20, n. 18, in fine.

Resque quoad creditores, & fideicommissarios aliter se habet, quippe * qui vivo adhuc dotante, multoque magis eo vita functo de dotis incongruitate opponere possunt, atque assignata in dotem, avocare pro ipsorum satisfactione, ac respectivè impedire ne fideicommissum attingatur, Franc. decis. 104, Rub. ad Rot. decis. 29, ex n. 97, p. 8, recent. Arias de Mes. var. resol. lib. 3, cap. 6, n. 17. Rota in d. Anconitana Salviani, seu domorum 11 Maii 1657, §. excessivitas, versic. & sic non potuit Melio. Ex quibus in utroque articulo malè contrarium contendit Sanchez cons. moral. lib. 4, cap. 3, dub. 39, n. 2, tom. 1.

Congruentiam dotis ex qualitate personarum metimur veluti * quod major dos in vidua requiratur, quam in virgine, Bald. cons. 102, sub n. 1, post medium vers. & major dos lib. 4. Mantice de tacit. & ambig. lib. 12, tit. 21, sub n. 21, vers. prætereà condito mulieris. Hodiern. controvers. 9, n. 26, & ad leg. hac edict. quæst. 26, n. 38, & 39. Rota coram Cardinali Othob. decis. 167, numero 10, & 11. sicuti minor dos * spurie, vel naturali, quam legitime assignatur, Mantice de tacit. & ambig. lib. 12, tit. 21, num. 23, cum adductis per Ciarlin. dicta controvers. 7, 38, & 39, ubi insuper quod minor dos debeatur ignobili, vel infimo, quam nobili.

Resque quoad creditores, & fideicommissarios aliter se habet, quippe * qui vivo adhuc dotante, multoque magis eo vita functo de dotis incongruitate opponere possunt, atque assignata in dotem, avocare pro ipsorum satisfactione, ac respectivè impedire ne fideicommissum attingatur, Franc. decis. 104, Rub. ad Rot. decis. 29, ex n. 97, p. 8, recent. Arias de Mes. var. resol. lib. 3, cap. 6, n. 17. Rota in d. Anconitana Salviani, seu domorum 11 Maii 1657, §. excessivitas, versic. & sic non potuit Melio. Ex quibus in utroque articulo malè contrarium contendit Sanchez cons. moral. lib. 4, cap. 3, dub. 39, n. 2, tom. 1.

Congruentiam dotis ex qualitate personarum metimur veluti * quod major dos in vidua requiratur, quam in virgine, Bald. cons. 102, sub n. 1, post medium vers. & major dos lib. 4. Mantice de tacit. & ambig. lib. 12, tit. 21, sub n. 21, vers. prætereà condito mulieris. Hodiern. controvers. 9, n. 26, & ad leg. hac edict. quæst. 26, n. 38, & 39. Rota coram Cardinali Othob. decis. 167, numero 10, & 11. sicuti minor dos * spurie, vel naturali, quam legitime assignatur, Mantice de tacit. & ambig. lib. 12, tit. 21, num. 23, cum adductis per Ciarlin. dicta controvers. 7, 38, & 39, ubi insuper quod minor dos debeatur ignobili, vel infimo, quam nobili.